

vlastně o označení osobnosti, ale přece jen jsou v tom jisté prvky individualisující vyznamenaného od jiných podnikatelů a hodí se proto ono zařazení do § 49.

c) § 49 uvádí dále určité přestupky pořádkové, týkající se ne-
správného označení firmy tak, že skutečný stav onomu označení neodpovídá. Přestupky ony však systematicky do tohoto pojednání nepatří.

d) O řízení a trestech platí totéž, co uvedeno výše u § 46 živn. ř. Nový zákon známkový z e d n e 6. l e d n a 1890 č. 19 ř. z. přebral v § 10 znění § 6 zákona z roku 1858, trestnou činnost však více precizuje. Tato spočívá nyní v tom, že podnikatel věci neoprávněně označené jménem, firmou, znakem, či obchodním pojmenováním závodu jiného producenta, vědomě do obchodu dává, má na prodej či k takovému účelu vědomě zmíněná označení zhotovuje. O trestu i řízení platí ustanovení stejná jako o známkách. Projednání přísluší tedy v těchto případech řádným soudům. Jinak nezměnilo se ničeho, zejména vzájemný poměr tohoto zákona k řádu živnostenskému a obch. zákonu zůstal týž.

VI.

Ochrana průmyslových zájmů v Rakousku vyvíjela se podstatně stejně, jako v jiných zemích. Bylo však poukázáno již na to, že vývoj ten byl značně zpozděný vůči ostatním, zvláště západoevropským státům, v mnohých směrech pak zůstal vůbec nedostatečným. Byl to jednak důsledek pomaleji postupující industrialisace, jednak též následek nepochopitelně malého zájmu průmyslových kruhů o tuto ochranu. Stačí srovnati výše uvedenou statistiku přihlášek vzorkových i patentních v Rakousku a Německu, aby každá pochybnost o tom byla vyvrácena. Zákonodárství posledních let většinou odstranilo největší nedostatky dosavadní ochrany průmyslové, ač mnoho ještě v tomto oboru zbývá vykonati. Tak na příklad nemá náš právní řád vůbec trestní ochrany tajemství výrobního, která ve Francii byla již v prvních letech XIX. stol. zařazena v Code pénal pod čl. 418. Stejně i ochrana vzorků užitných zasluhovala by pozornosti. Teprve po doplnění ochrany průmyslové i v těchto směrech a odstranění některých vad dosavadních bude dán pevný podklad pro další vývoj průmyslu v našem státě. Nový všeob. trestní zákoník bude snad prvním krokem na této dráze.

Z P R Á V Y.

Ztráta mandátu výrokem volebního soudu. Je zajímavou, ač ne příliš potěšitelnou skutečností, že první nálezy našich nových tribunálů zavedených ústavou, ústavního a volebního soudu, jsou předmětem dlouhých a velikých sporů. Je znám spor o meze moci nařizovací, vyvolaný nálezením ústavního soudu ze dne 7. listopadu 1922 i kampaň proti nálezu volebního soudu ze dne 23. července 1923, jímž byli zhaveni mandátu 4 poslanci strany čes. socialistů (dr. Vrbenský atd.). V poslední době došlo k novému, vědeckému sporu o této otázce mezi prof. Weyrem na jedné a doc. Stránským a prof. Englišem na druhé straně. Kdežto prof. Weyr (Lidové Noviny 23. VII., 2. XI., 13. XII.) nález vol. soudu (nikoliv však jeho odůvodnění) schválil, Stránský (Časopis pro právní vědu roč. VI. č. VI—VII., L. N. 22 XI.) a Engliš (L. N. 2. XII., 9. XII.) jej potírají.

Jde v podstatě o výklad § 13. zákona o volebním soudě, podle něhož ztrácí poslanec (resp. senátor) mandát, když se se stranou rozešel z důvodů nízkých a nečestných. Weyr chce otázku řešit v souhlase s celkovým duchem našeho volebního řádu a praví, že za vlády poměrného zastoupení hlas při volbách se odevzdává straně, nikoliv kandidátům, a od ní že dostává poslanec či senátor mandát. Poněvadž mandát je pro svého nositele výhodou, právem, má W. za to, že existuje mezi stranou a nositelem mandátu jakási úmluva, byť by nebyla vyslovena, že poslanec bude jednat podle vůle strany, že mu politická morálka — pojem ten v této souvislosti zavedl W. už ve své Soustavě — přikazuje, aby buď se konformoval s názory a vůlí své strany anebo se mandátu vzdal. Neučiní-li tak, možno mu — právě z hlediska této politické morálky — přičísti nízkost a nečestnost důvodu rozluky se stranou. — Proti tomu tvrdí doc. Stránský, že není pravdou, že poslanec dostává mandát od strany, neboť volič rozhoduje se též podle jmen na kandidátní listině, nejen podle jejího nadpisu, poukazuje na § 22. úst. list. a zamítá Weyrovu politickou morálku, jejíž překročení nemůže prý nikdy býti nízké a nečestné. Prof. Engliš zasáhl do sporu výkladem o morálním hodnocení činů a tvrdí, že každý čin hodnotíme vždy podle dvou (nebo více) mravních norem nebo postulátů a rozhodneme podle vyššího. Jen jaksi per saldo je podle E. čin mravní nebo nemravný. Tedy i kdybychom připustili politickou morálku, nutno vždy uvážit, zda její překročení nebylo vyváženo vyšším motivem činu (na př. blaho státu).

Ve sporu jde, jak řečeno, o výklad § 13., vlastně o výklad slov »důvody nízké a nečestné«. Co jest nízké a nečestné, je otázka zcela neprávnícká a je na volebním soudě, aby ji od případu k případu řešil. Ve sporu běží jen o zásadní směrnice jeho rozhodnutí a hlavně odůvodnění. A tu možno zmíněná slova zákona vykládati buď přísněji (Weyr) ve shodě s vůdcím »duchem« poměrného zastoupení a i skutečnými politickými poměry, jak se u nás utvářily, a pak použijeme k výkladu jich přísnější politické morálky, nebo se přikloniti k výkladu mírnějšímu s ohledem na § 22. úst. list. a na sama zmíněná slova § 13., která jsou — jak zde už jednou bylo řečeno — poněkud příliš silná pro překročení pouze odborných povinností stavu. V obou případech — a zejména v prvním — jest ovšem nutno od případu k případu odvažovati různé normy a postuláty, mluvící pro a proti, jak chce Engliš; objektivní jejich hierarchii bylo by však asi těžko nalézt.

Slovo má volební soud, který, jak lze doufat, bude se napříště vždy držeti kompetence zákonem mu vytčené, aby nevystavil své nálezy výtce nullity — ostatně nesprávné, neboť vadnost lze vytknouti jen důvodům, které nejsou součástí nálezu — kterou mu činí doc. Stránský (Časopis, str. 183).

—n—

Porotní přelíčení proti docentu Dru Jaroslavovi Stránskému ve dnech 6., 10. a 11. prosince t. r. bylo sledováno s velkým zájmem brněnského právníckého dorostu. Docent brněnské právn. fakulty byl obžalován pro urážku na cti, spáchanou článkem: Atentát na českosl. korunu, uveřejněným v Lidových Novinách. Obsah sporu je dosti znám z deníků listů. Stejně jako věc sama, upoutal i sám způsob vedení pře. Bylo nanejvýš zajímavé, zvláště pro právníky, pozorovati boj několika pražských advokátů proti jednomu novináři a docentu trestního práva, právníckou jich erudici, bystrost postřehu, vhodné využití situace, a umění přesvědčivě reagovati. Ti šťastní, jímž se podařilo býti přítomnu závěrečným řečem! Zvědavě poslouchány byly řeči zástupců soukr. žalobců, s napjetím však, které Dr. Stránský dovedl vyvolat a půl druhé hodiny udržet, ne-li vystupňovat, vyslechnuta byla jeho obrana. Třebas nejednalo se o otázku žít či nežít, byl to snad jeden z nejvýznamnějších sporů v Brně vedených a řeč Dra Stránského obsahově i formálně byla snad jednou z nejznamenitějších, které tu byly proneseny. Ský.